

CONFORM CU ORIGINALUL

STIMATE DOMNULE SENATOR,

Nr. 10.129/M.R.P.
Data 26.07.2018
18.06

Referitor la interpelarea dumneavoastră, formulată în ședința Senatului din data de 18.06.2018, având ca obiect *"Situția tinerilor post-instituționalizați la nivel național"*, vă comunic următoarele:

Tinerii care provin din centrele de protecție a copilului reprezintă unul din grupurile țintă vulnerabile pentru care măsurile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, au adresabilitate, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, fiind preocupată de problemele de integrare a acestor tineri. Odată cu împlinirea vârstei de 18 ani, tinerii ies de sub incidența legislației care prevede măsuri de protecție specială a copilului și pot beneficia de o serie de măsuri de suport privind integrarea lor socială și profesională. Ei sunt amenințați cu excluderea socială și de aceea sprijinul acordat pentru facilitarea integrării lor sociale și profesionale joacă un rol deosebit de important. Potrivit prevederilor art. 5 punctul IV³ din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, din categoria tinerilor cu risc de marginalizare socială fac parte și persoanele cu vârsta cuprinsă între 16-26 de ani care se află în sistemul de protecție a copilului sau provin din acest sistem.

În conformitate cu atribuțiile ce-i revin din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă întocmește anual *Programul național de ocupare pentru tinerii cu risc de marginalizare socială*, care urmărește aplicarea politicilor și strategiilor din domeniul ocupării forței de muncă, respectiv promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială.

Acest program este parte integrantă a *Programului de ocupare a forței de muncă al ANOFM*, care la rândul său are ca baze de proiecție obiectivele strategice ale Uniunii Europene în materie de ocupare și incluziune socială, precum și rezultatele obținute în urma implementării Programului de ocupare pentru tinerii cu risc de marginalizare socială din anul precedent, conform Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

Tinerii cu risc de marginalizare socială au acces la măsuri dedicate pentru promovarea participării pe piața muncii, și se realizează prin:

- acompaniament social personalizat;

DOMNULUI SENATOR ALEXANDRESCU VLAD

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- acțiuni de informare și consiliere profesională;
- subvenționarea locului de muncă prin plasarea în muncă la un angajator a cărui ofertă de loc de muncă a fost selectată ca fiind corespunzătoare pregătirii profesionale a tinerilor;
- măsurile prevăzute în *Programul național de ocupare pentru tinerii cu risc de marginalizare socială*, pentru tineri cu vârsta cuprinsă între 16-26 de ani, care se înregistrează la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința și se încadrează în una dintre următoarele categorii:
 - a) se află în sistemul de protecție a copilului sau provine din acest sistem;
 - b) are dizabilități;
 - c) nu are familie sau a cărui familie nu îi poate asigura întreținerea;
 - d) are copii în întreținere;
 - e) a executat una sau mai multe pedepse privative de libertate;
 - f) este victimă a traficului de persoane.

Acompaniamentul social personalizat se realizează de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă prin intermediul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă teritoriale, în baza unui contract de solidaritate, și constituie un ansamblu de servicii care se acordă în mod gratuit tinerilor cu risc de marginalizare socială ce constau în: a) informare și consiliere profesională; b) mediere a muncii; c) plasare în muncă la un angajator a cărui ofertă de loc de muncă a fost selectată ca fiind corespunzătoare pregătirii profesionale și altor condiții cuprinse în dosarul întocmit la înregistrarea ca persoană în căutarea unui loc de muncă, în evidența agenției pentru ocuparea forței de muncă.

Contractul de solidaritate se încheie între agenția pentru ocuparea forței de muncă teritorială și tânăr pe o durată de până la 3 ani, dar nu mai puțin de un an, în condițiile în care, la data încheierii contractului de solidaritate, tânărul nu a împlinit vârsta de 26 de ani.

Angajatorii de inserție care încadrează tineri cu risc de marginalizare socială și care beneficiază de acompaniament social personalizat în baza unui contract de solidaritate, beneficiază lunar, conform prevederilor legale, pentru fiecare persoană din această categorie de o sumă egală cu salariul de bază stabilit la data angajării tinerilor, dar nu mai mult de două ori valoarea Indicatorului Social de Referință, în vigoare la data încadrării în muncă, până la expirarea duratei contractului de solidaritate.

Dacă tânărul este păstrat în activitate, după expirarea contractului de solidaritate, angajatorul beneficiază lunar, de o sumă în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj care i s-ar fi cuvenit tânărului dacă ar fi fost disponibilizat. Suma se acordă angajatorului pe perioada menținerii raporturilor de muncă, dar nu mai mult de 2 ani.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Ca urmare a aplicării subvențiilor specializate de ocupare și a măsurilor de stimulare a ocupării forței de muncă, în perioada 2012-2017 au fost ocupați peste 3000 de tineri cu risc de marginalizare socială, situația pe ani prezentându-se în tabelul următor:

Anul	Nr. tineri cu risc de marginalizare socială ocupați la <u>nivel național</u> , din care:	<i>tineri care se află în sistemul de protecție a copilului sau provin din acest sistem</i>
2012	1221	151
2013	894	60
2014	420	103
2015	372	93
2016	297	100
2017	143	45

Pentru a atinge aceste rezultate, agențiile teritoriale au întreprins măsuri de informare în rândul angajatorilor despre avantajele încadrării în muncă a acestor tineri, despre facilitățile oferite, dar au organizat și reuniuni, întâlniri la nivel local cu fundații, angajatori, reprezentanți ai DGASPC pentru a identifica și stabili modalitatea de colaborare în scopul integrării pe piața muncii a tinerilor.

Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, prevede o serie de măsuri active și de susținere financiară ce vizează sprijinirea încadrării pe piața muncii a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, inclusiv a tinerilor post - instituționalizați, în măsura în care sunt înregistrați ca șomeri sau persoane în căutare unui loc de muncă în evidența agenției pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședința și îndeplinesc condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

În conformitate, în vederea stimulării încadrării tinerilor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă aplică următoarele măsuri:

- **medierea muncii** prin care se realizează punerea în legătura a angajatorilor cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii de raporturi de muncă sau de serviciu. Serviciile de mediere se acordă gratuit pentru persoanele înscrise în baza de date a ANOFM. În cadrul acestei activități fiecărei persoane i se întocmește planul individual de mediere;
- **informarea și consilierea profesională**- prin care se oferă un ansamblu de servicii acordate în mod gratuit persoanelor în căutarea unui loc de muncă, care au ca scop furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor; profilarea și încadrarea în nivelul de ocupabilitate: ușor ocupabil, mediu ocupabil, greu ocupabil și foarte greu ocupabil; dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în vederea luării de către acestea a deciziei

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

privind propria cariera; instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă și îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socio-profesională la noul loc de muncă. Persoanele cărora le-a fost stabilit nivelul de ocupabilitate greu și foarte greu ca urmare a profilării pot beneficia de îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socioprofesională la noul loc de muncă, pe o perioadă de maximum 3 luni, cu acordul angajatorului.

- **evaluarea și recunoașterea competențelor profesionale obținute în sistem nonformal și informal** se asigură pentru persoanele care nu dețin certificat de competențe profesionale, de calificare sau de absolvire pentru anumite competențe, ocupație ori calificare și nu au eventuale restricții medicale. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, beneficiază, în mod gratuit, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de servicii de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale. Accesul la serviciile gratuite de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale se face în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere.

- **formarea profesională** - prin care se asigură creșterea și diversificarea competențelor profesionale în scopul asigurării mobilității și integrării pe piața muncii, se oferă gratuit pentru persoanele înregistrate în baza de date a AJOFM. Accesul la programele de formare profesională, organizate în condițiile Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, se face în urma activității de informare și consiliere profesională, prin centrele de informare și consiliere profesională din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București.

- **acordarea de prime de inserție** absolvenților instituțiilor de învățământ și absolvenților școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, care, în termen de 60 de zile de la absolvire, se înregistrează la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și se angajează cu normă întreagă pentru o perioadă mai mare de 12 luni. Prima de inserție reprezintă o sumă egală cu de 3 ori valoarea Indicatorului Social de Referință în vigoare la data încadrării.

- **acordarea de prime de activare șomerilor** care nu beneficiază de indemnizație de șomaj, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pe o perioadă mai mare de 3 luni, de la data înregistrării în baza de date a agenției, beneficiază de o primă de activare în valoare de 500 de lei.

- **acordarea de prime de relocare**, măsură prevăzută de *Programul de Guvernare 2017-2020*, reglementată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2017 din 18 ianuarie 2017*, ce stabilește că persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, care se încadrează în muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia, beneficiază de o primă de relocare, neimpozabilă, egală cu 75% din suma destinată asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

domiciliu sau noua reședință, dar nu mai mult de 900 de lei. Potrivit legii, prin sintagma "cheltuieli pentru locuire" se înțeleg cheltuielile necesare pentru plata chiriei și a utilităților în noul domiciliu sau în noua reședință.

Prima de relocare se acordă persoanelor ale căror venituri nete lunare realizate de către acestea, în situația în care sunt persoane singure sau împreună cu familiile acestora, nu depășesc suma de 5.000 lei/lună. Persoanele singure și familiile sunt definite în sensul art. 2 din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiază de prima de relocare persoanele care se încadrează în muncă, cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni și se acordă lunar, pe o perioadă de cel mult 36 de luni, în condițiile prevăzute de lege.

- **acordarea de prime de încadrare șomerilor înregistrați care se încadrează, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul stabil sau reședința.** Quantumul primei se calculează la 0,5 lei/km dar nu mai mult de 55 lei/zi, proporțional cu numărul de zile în care persoana își desfășoară efectiv activitatea la angajator. Se acordă lunar, pentru o perioadă de cel mult 12 luni.

- **acordarea de prime de instalare persoanelor înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia.** Prima de instalare se acordă în quantum diferențiat, de la 12.500 lei la 16.000 lei, în condițiile legii.

Menționăm că în grupul țintă eligibil pentru prima de încadrare și prima de instalare sunt toate persoanele șomere înregistrate la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care au domiciliul /reședința sau își stabilesc noul domiciliu/reședința în zonele prevăzute în Planul Național de Mobilitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 903/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 1017 din data de 19.12.2016, Partea I.

- **subvenții acordate angajatorilor care încadrează șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, persoane cu handicap și tineri NEETs.** Angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale sau tineri NEET primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în quantum de 900 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

- **subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea tinerilor absolvenți de învățământ.** Angajatorii care încadrează în muncă, pe durată nedeterminată, absolvenți ai unor instituții de

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

învățământ, primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare absolvent încadrat, o sumă în cuantum de 900 lei.

De aceste facilități beneficiază și angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată absolvenți din rândul persoanelor cu handicap. Aceștia primesc lunar, pentru fiecare absolvent, suma de 900 lei pe o perioadă de 18 luni.

Totodată, pentru stimularea ocupării tinerilor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă poate susține din bugetul asigurărilor pentru șomaj următoarele:

- **ucenicia la locul de muncă** prevăzută de Legea nr. 279/2005, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta se organizează pentru nivelurile de calificare 2, 3 și 4 conform prevederilor H.G. nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului Național de Calificare, cu modificările și completările ulterioare. Obiectivele formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă sunt:

- să ofere persoanelor interesate, cu vârsta de peste 16 ani, posibilitatea de a obține o calificare în sistemul de formare profesională a adulților, care să permită ocuparea unui loc de muncă și continuarea învățării;
- să permită angajatorilor să își asigure forța de muncă calificată, de calitate, în funcție de cerințele proprii;
- să faciliteze integrarea socială a persoanelor interesate, cu vârsta de peste 16 ani, în concordanță cu aspirațiile profesionale și cu necesitățile pieței muncii;
- să asigure un nivel de securitate adecvat persoanelor interesate, cu vârsta de peste 16 ani, pentru a soluționa problema piețelor de muncă segmentate;

Angajatorul care încheie un contract de ucenicie beneficiază la cerere de o sumă în cuantum de 1125 lei/lună care se acordă pe întreaga perioadă de derulare a contractului de ucenicie. Contractul de ucenicie este un contract individual de muncă de tip particular, încheiat pe durată determinată, în temeiul căruia o persoană fizică, denumită ucenic, se obligă să se pregătească profesional și să muncească pentru și sub autoritatea unei persoane juridice sau fizice denumite angajator, care se obligă să îi asigure plata salariului și toate condițiile necesare formării profesionale.

- **stagiile profesionale pentru absolvenții de învățământ superior**, conform Legii nr. 335/2013.

Angajatorii care încheie un contract de stagiu, primesc lunar, la cerere, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pe perioada derulării contractului de stagiu pentru acel stagiar, o sumă egală cu 1350 lei/lună din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în limita fondurilor alocate cu această destinație. Contractul de stagiu se încheie odată cu încheierea contractului individual de muncă. Durata contractului de stagiu este de 6 luni, cu excepția situațiilor în care prin legi speciale este prevăzută o altă perioadă de stagiu.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- **stimularea încadrării elevilor și studenților pe perioada vacanțelor**, conform Legii nr. 72/2007, prin subvenții acordate angajatorilor egale cu 50% din valoarea Indicatorului Social de Referință, pentru o perioadă de maxim 60 de zile.

Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare, are ca scop garantarea accesului efectiv, în mod deosebit al tinerilor, inclusiv a tinerilor care părăsesc sistemul instituționalizat, la drepturi elementare și fundamentale, cum sunt dreptul la un loc de muncă, la o locuință, la asistență medicală, la educație, precum și instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a marginalizării sociale și mobilizarea instituțiilor cu atribuții în domeniu.

Marginalizarea socială, în sensul acestei legi, se definește prin poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață.

În conformitate cu *Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale*, aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 1149/2002, cu modificările și completările ulterioare*, prin persoană marginalizată social se înțelege persoana care beneficiază de venit minim garantat sau face parte dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat, în condițiile *Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat*, și care se află în cel puțin două dintre cele 8 situații prevăzute la art. 49 din *Normele metodologice*, respectiv:

- a) nu are loc de muncă;
- b) nu are locuință în proprietate sau în folosință;
- c) locuiește în condiții improprii;
- d) are unul sau mai mulți copii în întreținere sau face parte dintr-o familie cu mulți copii în întreținere;
- e) este persoană vârstnică, fără susținători legali;
- f) este încadrată în categoria persoanelor cu handicap sau invaliditate;
- g) are în întreținere o persoană încadrată în categoria persoanelor cu handicap grav, accentuat ori invaliditate gradul I sau II;
- h) a executat o pedeapsă privativă de libertate.

În conformitate cu prevederile Legii nr.116/2002, cu modificările și completările ulterioare, consiliile locale, prin aparatul de lucru specializat:

- trebuie să ofere **servicii gratuite de consiliere** cu scopul de a beneficia de drepturile stabilite de această lege. Potrivit *Raportului referitor la aplicarea prevederilor Legii nr. 116/2002 în anul 2015*:

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- au avut loc activități de consiliere pentru 36.710 persoane singure și pentru 62.348 familii;
- consiliile locale au facilitat accesul la locuință a 1.495 persoane singure și 2.205 familii marginalizate;
- au obligația de a asigura accesul persoanelor și familiilor marginalizate la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: apă, energie electrică, gaze naturale, termoficare etc. În acest scop consiliile locale pot încheia convenții cu furnizorii de servicii, prin care se angajează să suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele și familiile marginalizate. Potrivit *Raportului referitor la aplicarea prevederilor Legii nr. 116/2002 în anul 2015* la nivel național s-au înregistrat 96 convenții. De asemenea, de asigurarea accesului la servicii publice de strictă necesitate au beneficiat 2.079 persoane singure și 3.684 familii marginalizate.

Potrivit aceluiași raport, în perioada analizată, 2.678 persoane singure și 3.532 familii marginalizate au beneficiat de diverse alte măsuri luate de consiliile locale pentru prevenirea și combaterea marginalizării.

Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, reglementează ajutorul social, care se acordă lunar cu scopul asigurării unui venit minim garantat, în condițiile și cuantumul prevăzute de lege. Această lege permite ca și tinerii singuri sau care fac parte din familii sărace să poată beneficia de ajutor social chiar după părăsirea centrelor de plasament.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 26¹ din *Legea nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare*, persoana singură beneficiară de ajutor social, precum și persoanele care fac parte din familiile beneficiare de ajutor social au **calitatea de asigurați în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate**, în condițiile prevăzute de art. 154 din *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*. Practic, persoanele care beneficiază de ajutor social, beneficiază și de asigurare de sănătate.

La nivelul autorității centrale sunt colectate informații referitoare la situația copiilor/tinerilor (după caz) care sunt beneficiari ai unei măsuri de protecție specială. În acest context, apreciem că informații detaliate pot fi obținute de la nivelul DGASPC, în condițiile în care acestea sunt principalii furnizori de servicii sociale de la nivel local, iar în evidențele acestora se regăsesc și dosarele tuturor celor care au fost beneficiari ai unei măsuri de protecție specială.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Drepturilor Copilului au obligația monitorizării măsurilor de protecție specială instituite față de copii (până la împlinirea vârstei de 18 ani) sau după caz, a tinerilor care solicită menținerea în sistemul de protecție specială până la împlinirea vârstei de 26 de ani.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Potrivit prevederilor legislației care reglementează în domeniu protecția și promovarea drepturilor copilului, respectiv Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 129 alin. (4) ”Copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială, precum și mamele protejate în centre maternale au dreptul, la ieșirea din sistemul de protecție specială, la o indemnizație care se acordă o singură dată, egală cu valoarea salariului de bază minim brut pe țară, garantat în plată, stabilit potrivit legii. Indemnizația se acordă, la ieșirea din sistemul de protecție specială, și copiilor pentru care s-a pronunțat o hotărâre definitivă de încuviințare a adopției”.

Cu deosebită considerație,

LIA-OLGUȚA VASILESCU

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE